

Virksomheders logbog©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skattevæsenet kan i nogle tilfælde udstede pålæg til virksomheder om at føre "logbog" over ansatte. En dom fra 16. august 2011 belyser, hvornår en virksomhed har pligt til at føre logbog. Der skal foreligge "en faktiskt underbygget antagelse" om sort arbejde. En kræmmervirksomhed skulle derfor føre logbog.

Som et led i regeringens Fairplay-kampagne blev der i 2005 vedtaget særlige skatteregler om såkaldte *logbøger*. Reglerne er rettet mod virksomheder, der anvender sort arbejde.

Samtidig blev der vedtaget tilsvarende regler om logbøger på dagpengeområdet for at styrke tilsynet med misbrug af dagpenge mv.

Hvad er logbøger?

Logbogen er en daglig registrering af oplysninger om ansatte, herunder navn og cpr. nr., hvilken løn, der udbetales, og start og forventet sluttidspunkt for arbejdet den pågældende dag.

Formålet med logbogen er at sikre, at der sker en sådan daglig registrering af, hvem der arbejder i virksomheden, at skattemyndighederne kan kontrollere, om der efterfølgende indeholdes og indbetales A-skat for de pågældende personer.

Offentliggjort d. 17. september 2011

Reglerne om logbøger indebærer, at skattevæsenet under visse omstændigheder kan give en virksomhed et påbud om at føre logbog. Der er altså tale om et redskab, som skattevæsenet kan anvende som et led i myndighedernes kontrolvirksomhed.

Påbud om logbøger

Der er ikke i selve loven fastsat nærmere kriterier for, *hvornår* skattevæsenet kan give en virksomhed et påbud om at føre logbog.

Af Skatteministeriets forslag til loven fremgår imidlertid, at tanken var at give skattevæsenet et effektivt kontrolredskab, og herunder navnlig at kunne imødegå alle tænkelige dårlige undskyldninger. Således fremgår bl.a., at:

”Et af de problemer, som skattemyndighederne ofte støder på, når der gennemføres kontrol ude hos virksomhederne, er ansatte, som påstår, at det er deres første arbejdsdag, hvilket er forklaringen på, at der endnu ikke foreligger en ansættelseskontrakt, og at der hidtil ikke er indeholdt og indbetalt A-skat for den pågældende. Det er opfattelsen, at oplysningen om, at "det er første arbejdsdag" ofte reelt dækker over personer, der udfører sort arbejde.

...

Arbejdsdirektoratet bliver mødt med samme begrundelse. Beskæftigelsesministeren stiller samtidig et forslag om fastsættelse af regler, hvorefter virksomheder, når omstændighederne taler derfor, kan pålægges at registrere en række oplysninger om de ansatte allerede fra beskæftigelsens start.

...

For at sikre, at der i virksomheder, der er karakteriseret ved gentagne gange at have personer ansat, der anfører, at det er første arbejdsdag, foreslås det, at også de statslige told- og skattemyndigheder får mulighed for at pålægge en virksomhed at føre en sådan "logbog".

...

Kun virksomheder, der ikke på anden måde registrerer de ansatte gennem lønregistrering, eller som udarbejder ansættelseskontrakter for de ansatte inden ansættelsen, skal kunne pålægges et krav om at føre en logbog...”

Offentliggjort d. 17. september 2011

En konkret sag

Højesteret har nu i en konkret sag taget stilling til, hvornår skattevæsenet kan pålægge en virksomhed at føre logbog.

Sagen drejede sig om en kræmmervirksomhed, der solgte sine varer fra boder på markeder, festivaler m.v. Under en kontrolaktion den 30/5 og 31/5 2008 på en festival observerede skattemyndighederne, at en ansat medarbejders *søster* opholdte sig i virksomhedens bod på festivalen begge dage. Skattevæsenet havde også observeret, at søsteren var iført en *bæltetaske til penge*, og at søsteren *ekspederede kunder*. Søsteren modtog en overførselsindkomst, og hun havde ikke kunnet fremvise ansættelseskontrakt eller skattekort. Der var heller ikke indberettet løn for hende. Efter kontrolbesøget på festivalen pålagde skattemyndighederne virksomheden at føre logbog over ansattes løn og arbejdstid i perioden 7/7 2008 – 6/7 2009.

Virksomheden var ikke tilfreds med denne afgørelse og indbragte sagen først for Landskatteretten og siden for domstolene. I klagen henviste virksomheden til, at når søsteren var i boden, skyldtes det, at hun på grund af psykisk sygdom ikke var i stand til at være alene. Hun var derfor enten sammen med sin far eller medarbejderen, der var ansat til at ekspedere i boden. Som dokumentation for søsterens psykiske sygdom havde virksomheden fremlagt en erklæring herom fra søsterens speciallæge.

Virksomheden tabte sagen i alle instanser, og senest nu altså også ved Højesteret.

Højesterets dom

Højesteret tog *som det første* stilling til, *hvornår* skattevæsenet har tilstrækkeligt grundlag for at udstede et påbud til en virksomhed om at føre logbog.

Her udtalte Højesteret, at et pålæg om daglig registrering af oplysninger om ansatte bl.a. kan gives i tilfælde, hvor SKAT - f.eks. efter et kontrolbesøg på arbejdspladsen - har *en tilstrækkeligt faktiskt underbygget antagelse* om, at *en eller flere personer udfører arbejde i virksomheden, selv om virksomheden ikke har registreret oplysninger herom*.

Offentliggjort d. 17. september 2011

Højesteret skulle *der næst* tage stilling til, om der i den konkrete sag kunne anses at foreligge en *tilstrækkeligt faktisk underbygget antagelse* om udførelse af sort arbejde i virksomheden.

Højesteret lagde her vægt på flere forskellige momenter, således *at* det fremgik af SKATs spørgeskema om kontrolbesøget på en nærmere angiven festival, at søsteren var set "tage sig af kunder", *at* SKAT i den oprindelige afgørelse af 30/6 2008 havde anført, at hun var observeret i at betjene kunder på festivalen både den 30/5 og den 31/5 2008, og *at* SKAT i en e-mail af 9/7 2008 til brug for sagens behandling i Landsskatteretten havde anført, at man havde set søsteren betjene kunder i boden både fredag og lørdag, og at hun bar pengebælte, hvorfor SKAT vurderede, at hun ikke kun var på besøg hos den ansatte medarbejder.

Herudover havde Højesteret bidt mærke i, at søsterens forklaringer om sine ophold i boden ikke var helt stringente.

Højesteret opretholdt herefter skattevæsenets påbud til virksomheden om at føre logbog.

Som det fremgår af Højesterets indledende præmisser, er det afgørende kriterium for at meddele et pålæg om førelse af logbog, at der foreligger "*... en tilstrækkeligt faktisk underbygget antagelse om, at en eller flere personer udfører arbejde i virksomheden, selv om virksomheden ikke har registreret oplysninger herom.*"

Afgørelsen må antages at medføre, at skattemyndighederne i stigende omfang vil udstede påbud om at føre logbog, særligt i pizzariaer og tilsvarende steder, hvor der erfaringsmæssigt konstateres problemer i henseende til sort arbejde.

— o —